

Ką supratome per karantiną

Kažin kaip keistai prasi-
dėjo šie metai. Neįprastai – su
koronavirusu, arba COVID-19
(skaičiukas žymi metus), o
vėliau ir su pandemijos pa-
skelbimu, pergąsdinusių visą
pasaulį ir parodžiusių šalių
pasiruošimo kovos su pande-
mija lygį. Diktatoriškos šalys
kilusią problemą sprendė vie-
naip, demokratiškos – kitaip.

Lietuva sėjo baimės ir po-
licinio muštro atmosferą. Gy-
dymo įstaigos pradžioje dirbo
kaip koronavirusų medžioto-
jos, nematydamos jokių kitų
ligų aplink, išskyrus korona-
virusą. Kiek žmonių numirė
nesulaukę įprastos medicini-
nės pagalbos, mes tikriausiai
niekada nesužinosime. Tik
spaudoje ar internete šmėkš-
teldavo pranešimai, kad vie-
nur nepriėmė gimdyvės, kitur
nesuteikė reikiamos pagalbos
ir panašiai.

Kam tada medikams dirb-
ti? Jeigu tu neatlieki pagrindi-
nio savo darbo – padėti ne-
galuojantiems žmonėms, o tik
sėdi apimtas koronavirusinės
baimės užsibarikadavęs gy-
dymo įstaigoje? Sutapimas ar
ne – nežinau, bet „Maximai“
parsiskraidinus medicininių
kaukių prasidėjo „kaukių ba-
lius“. Jos tapo privalomos ne-
šioti visiems. Gerai, kad dar
miegoti neprisakė su jomis.
Pandemijos pradžioje sveika-
tos apsaugos ministras Aure-
lijus Veryga pats per žinias
televizijoje aiškino, kad šios
kaukės nieko neapsaugo, ta-
čiau valstybėje jos tapo pa-
grindine gyventojų teroriza-
vimo priemonėmis.

Kodėl aš nepirkau ir nene-
šiojau kaukės? Pakako šaliko?
Pirma, aš nesirgau ir su nie-
kuo nelindau bučiuotis ir glė-
besčiuotis, buvau namuose,
nes ir taip nebuvo kur eiti –
juk niekas nedirbo. Antra,
kaukių dėžutė (50 vnt.), pra-
dėjus pardavinėti „Maximo-
je“, kainavo 30 eurų, „Iki“ –
34,99 euro ir t. t. O prieš pus-
metį „Senukuose“ 50 vienetų
tų pačių kaukių kainavo 3,50
euro. Maitėdos, pajutusios
grobį, sukėlė ne tik kaukių
kainas – į viršų šovė ir maisto
produktų kainos. Juk užda-

rius sienas, uždarė duris ir
konkurencijai. Taigi pigus ap-
sipirkimas pas kaimynus liko
nepasiekiamas iki karantino
pabaigos... O karantinas tęsia-
si, nors jau per amžius iš-
bandyta ir nustatyta, kad jis
trunka apie 40 dienų. Mes gi
toliau liksime maximų ir kitų
panašių prekybinių organi-
zacijų įkaitais, matyt, kol ne-
atstatysime ikipandeminio ba-
lanso... kol nepabaigsime už-
pirktų testų...

Be to, šios pandemijos pa-
dariniai atrodo juokingi pa-
lyginus su tuberkuliozės, šir-
dies ir kraujagyslių bei įvairių
vėžinių susirgimų ir aukų sta-
tistika Lietuvoje. O jeigu dar
pridėsime karantino poveikį
žmogaus psichikai ir nervų
ligoms, tai atrodys visai ne
juokingai. Lietuvoje be jokių
pandemių kasdien miršta
100–105 žmonės, neskaitant
savižudžių ir žuvusių keliuo-
se, buitiniuose konfliktuose ir
pan. Palyginus su šia statis-
tika, dviženklis mirčių nuo
koronaviruso skaičius per du
mėnesius atrodo visai mažas.

2022 metais Lietuva baigs
išsimokėti skolas padarytas
konservatorių per 2008–2009
metų krizę. Dabar vėl bus pa-
siskolinta ekonomikai gaivinti
ir padėti išgyventi žmonėms.
Tik gal jau ne 9–10 procentų
palūkanomis? Ir kaip tie pi-
nigai bus panaudoti? Ar efek-
tyviai? Tą pamatysime vėliau.

Šis karantinas mums vi-
siems yra naujiena. To dar
nebuvo patyrę. Jis kai kam
suteikė peno apmąstymams
apie žmogaus gyvenimo pras-
mę, apie jo būtį, gyvenimo

tikslus, o kai kam trenkė per
smegenis, sukėlė paniką ir gy-
vulišką mirties baimę.

Karantinas pakeitė dauge-
lio nuomonę apie meną, lite-
ratūrą, muziką, sportą ir kitas
pramogas. Manau, daugelis
suprato, kad gyvenimas nėra
tik gyvuliškų poreikių tenki-
nimas, jis pasidaro daug pras-
mingesnis ir žaismingesnis,
kai turi platesnį interesų ratą,
daugiau bendrauji su aplinki-
niais, kuri žmonėms grožį,
nuskaidrini jiems kasdienybę
meno kūrinio, daina ar sporto
renginio reginiu.

Karantinas ir jo uolūs vyk-
dytojai privertė daugelį pa-
miršti Motinos dieną, svarbias
sukaktis ir datas, mokino tik
išgyventi. Mažai kas žino ir
niekas nekalba apie tuos, ku-
rie nenorėjo išgyventi ir pasi-
rinko suicidą. Mes turėjome
pamiršti Černobylio katastro-
fos 34-ąsias metines. Tačiau
jas vis tiek visi paminėjo, tik
skirtingai: kas namuose atmi-
nimui pakėlė taurelę, kas su-
siskambino ir pabendraavo,
kas nunešė ant bendražygio
kapo padėti gėlių, kas uždegė
žvakelę, kas buvo susiję bū-
rin, o kitą dieną galvojo, kad
geriau jau nebūtų susitikę...

Per savo gyvenimą mes
patyrėme visokių kataklizmų,
krizių, matėme įvairiausių pi-
nigų, gyvenome įvairiose val-
stybėse. Gyvenimas buvo tu-
riningas. Nenusiminkime, dar
manau pamatysime visko, o
svarbiausia nepraraskime ge-
ros nuotaikos ir optimizmo!
Baimės vykite šalin, gyveni-
mas tęsiasi...

Kęstutis Kazlauskas

Sergejaus Jolkino karikatūra.

Pirmoji Lietuvoje černobylicių organizacija paminėjo 30-metį

Prienų krašto černobylicių vadovas Kęstutis Kazlauskas, įteikdamas pa-
dėką Prienų rajono savivaldybės administracijos direktorei Jūratei Zail-
skienei, vylėsi, kad ir ateityje savivaldybė neliks abejinga černobylicių
rūpesčiams. Ramutės Šimukauskaitės nuotr.

*Praėjo beveik 34 metai nuo
didžiausios XX amžiaus tech-
nogeninės katastrofos – Čer-
nobylio AE avarijos, sukrė-
tusios visą pasaulį ir kurios
pasekmės jaučiamos iki šių
dienų. Černobylio miestelio
vardas iš geografinio pavadi-
nimo tapo žmogaus neatsa-
kingos veiklos, sukeliančios
pasaulinę nelaimę, sinonimu.*

Galingas sprogdymas, nu-
griaudėjęs 1986 metų balan-
džio 26-ąją, pakeitė tūkstan-
čių žmonių likimus, nusinešė
daugybę gyvybių ir sukėlė
milžiniško masto ekologinę
katastrofą. Nors žaizdas, pa-
darytas radiacijos, gamta po
beveik 34 metų sugebėjo išsi-
gydyti, daugybę žmonių ji
nuvarė į kapus, o dar dau-
giau tebesigydo savo skau-
dulių ir šiandien. Ypač juos
jaučia tie, kurie dirbo likvi-
duojant katastrofos pasek-

mes, beje, dauguma ne savo
nuru, priversti. Tarp beveik
700 000 žmonių, dalyvavusių
likviduojant avarijos padari-
nius, buvo ir 7000 lietuvių.

Tai, kad pavieniui bus
daug sunkiau gyventi su sle-
giama skaudžių pasekmių
„kupra“ – sveikatos proble-
momis, lemties draugų netek-
timis, košmarais virstančiais
prisiminimais – vieni pirmųjų
suprato Prienų krašto žmo-
nės, dalyvavę avarijos pasek-
mių likvidavimo darbuose.
1990 m. kovo 5 d. dešimt jų
susirinko Šaulių namuose ir
įkūrė pirmąją Lietuvoje čer-
nobylicių organizaciją. Stei-
giamajame susirinkime buvo
susirinkę avarijos likviduoto-
jai, daugiausia buvo tų, kurie
pirmieji iš Prienų rajono nuo
1986 metų liepos mėnesio da-
lyvavo avarijos padarinių lik-
vidavimo darbuose.

Nukelta į 2 psl.

Jonai Mikelioni,

*Baltų beržų pavėsy išgerkime sulos –
Pakelkime po taure jaunų dienų kaitros.
Jaunystę atsiminę, ieškokim artumos
Ir siela lyg kadaise iš laimės uždainuos.*

*Su gražiu jubiliejumi!!!
Druskininkų černobyliciai*

Pirmoji Lietuvoje černobylių organizacija paminėjo 30-metį

Atkelta iš 1 psl.

Judėjimo „Černobylis“ Prienų komiteto pirmininku buvo išrinktas prieniškis Kęstutis Kazlauskas, pavaduotoju – birštoniškis Romualdas Žaliauskas. Nors patirties ir neturėta, bet prieniškiai, pasiremdami estų patirtimi, greitai parengė įstatus ir jau balandžio 26 dieną jų organizacija tuometinio Prienų rajono vykdomojo komiteto posėdyje buvo įregistruota.

Vėliau 1992–1993 metais vieniems metams komiteto pirmininku buvo išrinktas Jonas Dzemyda, nes Kęstutis Kazlauskas daugiau dėmesio skyrė Lietuvos „Černobylio“ judėjimo veiklai, skyrių kituose rajonuose bei miestuose kūrimui ir įstatyminės bazės socialinėms bei medicininėms garantijoms užtikrinti ruošimui. LČJ Prienų komitetas padėjo Lietuvoje įsteigti per 30 černobylių organizacijų, o 1991 m. pradėjo leisti respublikinį laikraštį „Černobylietis“, kurio pirmieji numeriai gimė mūsų laikraščio redakcijoje. Džiaugiamės bent maža dalele prisidėję prie šio prasmingo darbo pradžios. Kitąmet „Černobylietis“ jau minės savo veiklos 30-metį.

Apskritai Prienų komiteto nariai daug kur buvo pirmieji. Supratus, kad surinktų lėšų veiklai organizuoti nepakaks, buvo įsteigta komanditinė ūkinė bendrija „Beras“, kartu su Prienų rajono Socialinės paramos skyriumi surengta rajoninė pinigine daiktine loterija. Pajamos iš šios veiklos, kaip prisiminė jubiliejiname trisdešimtmečio paminėjimo susitikime komiteto pirmininkas Kęstutis Kazlauskas, sudarė galimybę organizacijai veikti. Buvo įsirengtos patalpos, surinkta informacija apie Prienų krašto černobylius – gyvus ir mirusius. Prieniškiai pirmieji pasigamino pažymėjimus, kurie galiojo vaistinėse nemokamai pasiimant vaistus, už kuriuos kiekvieno mėnesio pabaigoje apmokėdavo komitetas, ir naudojantis visuomeninio transporto lengvatomis, kurias buvo patvirtinusi Prienų savivaldybės taryba. Vėliau, kai visoje Lietuvoje buvo patvirtintos lengvatos, pažymėjimai neteko savo prasmės, bet tai buvo gera iniciatyva, padėjusi visiems černobyliams. K. Kazlauskas taip pat džiaugėsi tuo, kad per visą prabėgusį organizacijos laikotarpį sekėsi gražiai bendradarbiauti su Birštono ir Prienų rajono savivaldybių

tarybomis bei administracijomis sprendžiant išskylančias problemas.

Lietuvos „Černobylio“ judėjimo pirmininko pavaduotojas, Vilniaus judėjimo „Radiati“ pirmininkas Antanas Turčinai dėkojo Kęstučiui Kazlauskui už jo entuziazmą organizuojant judėjimo veiklą ir laikraščio „Černobylietis“ leidybą.

Pasak ilgamečio komiteto pirmininko, ne be rėmėjų, kuriuos visus sunku ir išvardinti, paramos buvo padaryta daug svarbių darbų: Vilniuje, Sapiėgų parke, pastatytas paminklas Černobylio aukoms atminti, išleistas knygos „Neužmirštama diena“, „Laiškai gyviesiems“, „Černobylis: faktai ir jausmai“, „Černobylis:

vakar ir šiandien“, tarp jų – ir „Norminių aktų rinkinys“ černobyliams.

Palaidydamas ryšius su užsienio organizacijomis, komitetas 1995 metais Birštone, „Versmės“ sanatorijoje, priėmė Ukrainos černobylių šeimas reabilitacijai, 1996 metais taip pat Birštone padėjo surengti tarptautinę konferenciją „Dešimt metų po Černobylio“, kurioje dalyvavo 10 šalių atstovai. Bendraujant su vokiečiais buvo parūpinti kompiuteriai visoms černobylių organizacijoms, nuveikta nemažai kitų didesnių ir mažesnių darbų, gimusių iš Kęstučio Kazlausko ir jam pritarusių bendraminčių iniciatyvos.

Žinoma, labai smagu kalbėti apie įvairias veiklas, renginius, susitikimus, bet, kita vertus, matyt, kaip, apžvelgdamas 30 metų veiklos kelią, sakė Kęstutis Kazlauskas, svarbiausia yra tai, kad Lietuvos Černobylio judėjimo Prienų komitetui pavyko sutelkti mūsų krašto černobylius padėti vieni kitiems, bendrauti šeimomis, dalyvauti šventėse, išvykose, susieji-muse, kartu ieškoti pagalbos gydymo įstaigose bei valdžios institucijose ir nesijausti visai vienišiams. Kad tai tikra, liudijo ir nuoširdus, atviras bendravimas jubiliejinio susitikimo metu.

Ramutė Šimukauskaitė

Jonas Dzemyda (viduryje) komitetui vadovavo 1992–1993 m.

Padėkos bei atminimo dovanos taip pat buvo skirtos ir Prienų komiteto steigėjams: J. Sadauskui, J. Dzemydai, V. Morkūnui, K. Šimukauskui, R. Žilinskui.

Bendra nuotrauka prisiminimui. Ramutės Šimukauskaitės nuotr.

Atominė jėgainė Astrave – tai Rusijos branduolinė bomba

Nuomonės

Baltarusijos opozicionieriai ir aktyvistai Lietuvos pašonėje statomą Astravo atominę elektrinę (AE) vadina Rusijos branduoline bomba, galinčia pakartoti Černobylio katastrofą. Pasak jų, Lietuva privalo nesustoti priešintis atominei jėgainei. Baltarusijos krikščionių demokratų atstovas Pavelas Severinecas įsitikinęs, kad jo šalyje statoma jėgainė yra Kremliaus karinis projektas, be kita ko, skirtas sutrukdyti Baltijos šalių elektros tinklų sinchronizavimą su Europa. „Atominė jėgainė Astrave – tai Rusijos branduolinė bomba, padėta po pat siena su Europos Sąjunga, 45 km nuo Vilniaus. Tai karinis strateginis Vladimiro Putino projektas, hibridinė branduolinė grėsmė“, – prasidedant pirmajam Sąjūdžio prieš Astravo atominę elektrinę suvažiavimui sakė žurnalistams P. Severinecas.

Seime pristatoma petacija ir diplomatinės priemonės prieš Astravo atominę elektrinę, Pavelo Severineco teigimu, yra gerai, bet būtina reikalauti visiško Astravo elektrinės sustabdymo ir demontavimo, o ne vien apsiriboti saugumo garantijomis. „Tai antras Černobylis, dar daugiau – tai branduolinio karo priemonė. Ką ir kaip čia galima padaryti? Galima siūlyti A. Lukašenkai pinigų, kad jis uždarytų pirmąjį bloką ir nestatytų likusiųjų. Galima daryti spaudimą režimui ir Rusijai, bet jokių būdu negalima kalbėti apie TATENA ekspertų „pasakas“, neva ten viskas saugu (...) Astrave dauguma darbuotojų bus iš Rusijos. Kiek iš jų bus su antpečiais ir ką jie iš tiesų ten veiks – didelis klausimas“, – kalbėjo P. Severinecas.

Baltarusijos nepriklausomybės signataras, „Europos dialogo“ centro vadovas Anatolijus Lebedko pažymi, kad nors nuo Astravo iki Vilniaus yra kur kas trumpesnis atstu-

mas negu iki Minsko, svarbiausia ne kilometrai, nes branduolinė katastrofa gresia visam regionui. „Nelaimė nematuojama kilometrais, nes viskas priklausys, kur papūs vėjas, o to nežino niekas. Todėl tai yra bendra problema – ir Europos Sąjungos, ir Baltarusijos, ir netgi JAV, nes visi suprantame, kad Astravo AE nėra elektros energijos gamybos projektas, jis sprendžia visiškai kitas užduotis“, – kalbėjo A. Lebedko.

Baltarusijos žaliųjų partijos pirmininkas Dmitrijus Kučiukas sutinka, kad Astravo AE lyginimas su Černobyliu yra visiškai adekvatus, o ir dabartinių statybų Baltarusijoje pažeidimai, regis, veda prie tokios pat nelaimės. „Baltarusija labiausiai nukentėjo nuo avarijos Černobylio atominėje elektrinėje, o tie pažeidimai, kurie vyksta elektrinėje, gali lemti, kad katastrofa, įvykusi tuomet, gali pasikartoti ir Astrave (...) Pasisakome už tai, kad Baltarusija išliktų nebranduoline valstybe“, – kalbėjo D. Kučiukas.

Baltarusijos aktyvistai, paklausti, ar tiki Lietuvoje įsteigto Sąjūdžio prieš Astravą sėkme, teigė, kad kova negali liautis. „Po gulinčiu akmeniu vanduo neteka. Prisimenant dar sovietinius laikus, vienu žmogumi, pavarde Sacharovas (...), niekas negalėjo patikėti ir kad tai, apie ką jis kalba, kurią nors dieną išsipildys. Todėl reikia tiesiog tikėti. Tai tikrai reali grėsmė. Ir čia klausimas ne tiek ir ne tik paprastiems piliečiams Baltarusijoje, Lietuvoje ir Ukrainoje, kiek politiškai aktyviems žmonėms – jiems tenka ypatinga atsakomybė“, – sakė A. Lebedko. Lietuva, rūpindamasi ir ekonominiais interesais, jokių būdu neturi švelninti savo tono dėl Astravo AE. Jis kalbėjo apie naftos, o ateityje gal ir dujų tranzitą per Klaipėdą į Baltarusiją, pastarajai nesutariant dėl energetinių išteklių tiekimo su Rusija. „Svarbu, kad Lie-

tuva pasiūlytų pagalbą transportuojant angliavandenilius per savo uostą. Bet nederėtų painioti atominės energetikos – šios uždelsto veikimo bombos – su ekonominiu efektu“, – sakė D. Kučiukas.

Pirmasis Astravo AE reaktorius pasipuošė apsaugine „kepure“. Savo ruožtu P. Severinecas teigia pastebintis Vakaruose, JAV ir ES tam tikrą pragmatizmą ir gyvuojantį mitą, esą Baltarusijos prezidentas Aliaksandras Lukašenka yra Baltarusijos nepriklausomybės garantas. Tačiau, pasak P. Severineco, toks požiūris yra naivus ir pražūtingas. „Todėl lietuviams reikia laikytis, o Vakarams – suprasti: A. Lukašenka visus kontaktus su Vakarais perduoda Kremliui. Anksčiau ar vėliau jis tai padarys ir vėl – už kokią nors eilinę paskolą arba jį tiesiog parklupdys ant kelių“, – teigė jis.

Pasak aktyvisto, reikia neprarasti vilties dėl Astravo AE stabdymo net ir dabar. „Šansų yra visuomet. Labai puiku, kad Lietuvoje renkasi toks forumas, kad randasi naujų organizacijų, nes tai – ne tik lietuvių, ne tik baltarusių reikalas. Jeigu kas nutiks Astrave, nukentės visos regionas. Būtina susirūpinti visiems: lenkams, rusams, latviams, o pirmiausia, žinoma, baltarusiams ir lietuviams.

Politikai ir visuomenininkai Vilniuje įsteigė visuomeninį judėjimą, kuriuo bus siekiama priešintis Baltarusijoje baigiamai statyti Astravo atominei elektrinei (AE). Sąjūdis prieš Astravo AE sieks, kad jėgainės elektros energija nepatektų į ES rinką, būtų sustabdyta tolesnė jos plėtra, Lietuva ir Europos Sąjunga imtųsi priemonių atominės elektrinės saugumui užtik-

rinti. Tarp organizacijos steigėjų – pirmasis šalies atkurtos nepriklausomybės vadovas Vytautas Landsbergis, europarlamentaras Petras Auštrevičius, Seimo nariai Žygmantas Pavilionis ir Virgilijus Poderys, politologas Raimundas Lopata, buvęs Valstybės saugumo departamento vadovas Mečys Laurinkus, buvęs užsienio reikalų ministras, diplomatas Petras Vaitiekūnas ir kiti.

Steigėjų paskelbtame pranešime teigiama, kad organizacija aktyviai sieks, jog būtų imamasi visų įmanomų priemonių apsisaugoti nuo Astravo AE keliamos grėsmės, nepaisant to, kad pirmąjį reaktorių planuojama atidaryti jau šiemet. Lietuva laikosi pozicijos, kad jėgainė Baltarusijoje statoma nesaugiai, nesilaikant tarptautinių išipareigojimų, tuo metu Minskas kaltinimus neigia.

Neseniai pranešta apie pradėtą Astravo AE parengimo branduolinio kuro atgabenimui patikrinimą, kurį tikimasi atlikti per 30 dienų. Praėjusių metų pabaigoje Minskas skelbė, kad branduolinės jėgainės pirmasis reaktorius bus įjungtas pirmąjį 2020 m. ketvirtį, primindamas, kad pagal tarptautinę praktiką branduolinis kuras į statomą jėgainę atgabenamas likus mažiausiai mėnesiui iki reaktoriaus įjungimo. Astravo AE stato Rusijos valstybinė branduolinės energetikos korporacija „Rosatom“. Jėgainė turės du rusiško VVER projekto reaktorių, kurių kiekvieno galia – 1200 megavatų. Jėgainės statyba finansuojama Rusijos valstybine paskola.

Baltarusijos energetikos ministerija pranešė, kad Astravo atominė elektrinė 2020 m.

turėtų pagaminti apytikriai 2,62 mlrd. kilovatvalandžių (kWh) elektros.

Kalbėdama apie šalia Lietuvos sienos statomą Astravo AE, 2015 metų Nobelio literatūros premijos laureatė Svetlana Aleksijevič teigia, kad žmonija nepasimokė iš Černobylio. „Galų gale, kai sužinojau apie Astravo elektrinės statybą, man buvo akivaizdu, kad žmonija nepasimokė iš Černobylio ir eilinį kartą supratau, kad tie, kurie tai sumanė ir vykdė, visiškai nepaisė Černobylio pamokų“, – sakė S. Aleksijevič. Seimo rūmuose surengtame pirmajame Sąjūdžio prieš Astravo atominę elektrinę suvažiavime su garsia baltarusių rašytoja buvo susisiektas telefonu. „Aš norėčiau pasakyti, kad aš rašytoja, kuri parašė knygą „Černobylio malda“ apie Černobylį, apie jo zoną, kurią išvaikščiau skersai išilgai. Ir man buvo visiškai aišku, kad šitos technologijos kertasi su mūsų morale, psichologija, vertybėmis, nes aš mačiau žemę, iš kurios žmogus jau pasišalino ir grįš gal tik po daug, daug šimtmečių“, – teigė Nobelio premijos laureatė. Ji taip pat pridūrė, kad Astravo atominė elektrinė yra Kremliaus „erzinimo elementas“, o Baltarusiją Maskva laiko pririšusi „prie trumpo pavardžio“. „Kremlius mus laiko pririšęs prie trumpo pavardžio“, – tvirtino ji. „Man atrodo, kad taip, toks erzinimo elementas visada egzistuoja. Ypač Kremliaus politikoje. Kremlius ypač mėgsta erzinti tuos, su kuriais susidoroti negali, pas kuriuos negali ateiti su karine technika, kaip tai atsitiko Donbase“, – sakė baltarusių rašytoja S. Aleksijevič.

Pagal šalies spaudą parengė Jonas Baltakis

Kai tik pradės veikti, atsiras kelias ir šantažui

Vos 50 km nuo Vilniaus stūksančios Astravo atominės elektrinės (AE) kaminai dar nepradėjo rūkti, bet jie jau ne vienerius metus kelia galvos skausmą Lietuvai. Protestais, raštais ir mitingais lietuviai nesugebėjo palaužti baltarusių valios statyti elektrinę, o ji juk kelia pavojų ne tik gamtai, bet ir Lietuvos gerovei. Ekspertai sako, kad ši elektrinė – geopolitinio spaudimo priemonė, o pradėjusi veikti gali tapti ir šantažo priemone. Grėsmių nacionaliniams saugumui vertinimo ataskaitoje Astravas taip pat minėtas ne kartą. Tai, pasak ekspertų ir žvalgy, kelia po-

litinę, ekonominę ir ekologinę grėsmę, o prošvaisčių Astravo projekte nesimato ir, regis, klimpstama į vis gilesnę pelkę.

Grėsmės yra kelios. Pirmiausia, žinoma, branduolinės avarijos, sukeliančios radioaktyvių medžiagų pasisklidimo atmosferoje, vandenyje ir sausumoje, grėsmė. Pavojai materializuotųsi pradėjus veikti Astravo branduolinei jėgainei. Tačiau be šių grėsmių yra ir kitos. Visų pirma – tai pati elektra. Ji, lygiai taip pat kaip ir dujos, yra geopolitinis instrumentas, lygiai toks pat, kaip ir buvo dujos. Tai net rimtesnė grės-

mė, nes pradėjus veikti Astravo AE galingi elektros srautai eis į Lietuvą, o dėl natūralių priežasčių, tarkime, būtinybės stabdyti reaktorių Lietuva gali pakliūti į situaciją, kai staiga bus nutrauktas elektros tiekimas. Taip gali būti sukeltas *blackoutas* (laikinas elektros srovės nutraukimas – red.). Kita grėsmė – kainos priklausomybė. Jei Astravo elektra būtų parduojama žema kaina, tai susidarytų didžiulis elektros kiekis, o kainos ar kiekių pasikeitimas, anot energetikos ekspertų, gali turėti negerų pasekmių energetikai ir ekonomikai.

Astravas, pasak jų, pastatytas turint du tikslus. Pirmiausia, artumo faktorius sukuria psichologinį spaudimą Lietuvai ir konkrečiai sostinei Vilniui. Antra, Astravas pastatytas, kad būtų išnaudota Ignalinos sistema, kuri smarkiai sumažina investicijas. Trečia, siekiama užsitikrinti eksporto galimybę į Lietuvą ir per Lietuvą. Mes galime reikalauti, kad elektrinė nebūtų paleista. Yra tokių atvejų. Pavyzdžiui: Austrija pastatė elektrinę, bet ji nebuvo paleista; Danija protestavo dėl Švedijos statomos

elektrinės ir ji taip pat nepradėjo veikti. Lietuva irgi turėtų reikalauti, kad Astravo AE nebūtų paleista ar kad ji būtų perkelta į kitą vietą. Svarbu būtų neįsileisti elektros iš Baltarusijos – tai pakirstų pagrindus. Nes jie planuoja gauti pinigų iš eksporto, kuris užtikrintų elektrinės eksploatavimą ir padėtų padengti statybos kaštus. Anot ekspertų, jei įsileidžiame elektrą iš Astravo, tai užtikriname elektrinės veikimą, kas savo ruožtu sudaro prielaidas 2-ojo ir 3-iojo blokų statyboms.

Įvairių ekspertų teigimu, jei Astrave įvyktų didelė avarija, ją pajustų Vilnius ir trečdalis visos Lietuvos gyventojų. Seismologiškai šis regionas nėra aktyvus, bet žemės drebėjimų čia būta. Tarkim, 1987 metais vos 10 km nuo Astravo aikštelės įvyko net du žemės drebėjimai, kurių stiprumas siekė 2,5 balo pagal Richterio skalę. Pasirinkta Astravo AE vieta taip pat reiškia, kad jos reaktoriams aušinti bus naudojamas Neris vanduo.

Astrave jau yra buvęs ne vienas incidentas, vien per 2016 metus jų buvo bent šeši. Skelbiama, kad didelės avari-

jos Astravo elektrinėje atveju būtų evakuojama 6000 Lietuvos gyventojų, esančių 30 km zonoje nuo šio branduolinio objekto. Ši vadinamoji aktyvi apsaugos zona apima teritorijas, priklausančias Vilniaus ir Švenčionių rajonų savivaldybėms. Planą parengusi Vidaus reikalų ministerija teigia, kad jis sukurtas atsižvelgiant į nepalankiausią incidento elektrinėje aplinkybę – avarijos dydį ir nepalankias oro sąlygas. Dokumente taip pat numatyta 100 kilometrų nuo Astravo AE prevencinė apsaugos zona, kur avarijos atveju būtų imamasi kitų atsargumo priemonių. Planu įtvirtinamos nuostatos, apibrėžiančios gyventojų apsaugos organizavimą ir vykdymą, valstybės ir savivaldybių atstovų funkcijas, visuomenės perspėjimo ir informavimo tvarką. Gyventojų evakuacija Astravo jėgainės avarijos atveju kainuotų iki 20 mln. eurų. Lietuva yra pagrindinė elektrinės, statomos už 50 km nuo Vilniaus, kritikė. Lietuvos teigimu, objektas statomas nesaugiai, nesilaikant tarptautinių išsipareigojimų. Tuo metu Minskas kaltinimus neigia.

Parengė Jonas Baltakis

Į Astravo AE atgabentas branduolinis kuras

Baltarusijos energetikos ministerija pranešė, kad į Astravo atominę elektrinę atgabentas branduolinis kuras pirmajam reaktoriui. Pranešime pažymima, kad „užtikrinta būtina jėgainės patalpų, įrangos, sistemų ir elementų techninė parengtis, personalas parengtas saugiam šviežio branduolinio kuro tvarkymui“. Baltarusijos nepaprastųjų situacijų ministerijos Branduolinės ir radiacinės saugos departamentas (Gosatomnadzor) balandžio pabaigoje išdavė Astravo AE leidimą priimti šviežią branduolinį kurą, skirtą pirmajam reaktoriui. Astravo AE pirmojo reaktoriaus „fizinis įjungimas“ numatytas liepą, o prijungimas prie Baltarusijos energetikos sistemos – „tarp rugsėjo ir spalio“.

Pirmosios branduolinės jėgainės Baltarusijoje įjungimas daug kartų buvo atidėliojamas. Pagal pradinius Astravo AE projekto planus, pirmasis iš dviejų reaktorių turėjo pradėti veikti 2018-ųjų lapkritį, bet data buvo nukelta į praėjusių metų vidurį, po to – į

rudenį, vėliau – į šių metų sausį. Neilgai trukus terminas buvo pratęstas iki antrojo šių metų ketvirčio pradžios. Ant rasis branduolinės jėgainės reaktorių būtų įjungtas praėjus maždaug vieniems metams nuo pirmojo reaktoriaus veiklos pradžios.

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius kalbėjo telefonu su Baltarusijos užsienio reikalų ministru Vladimiru Makejumi dėl Baltarusijos paskelbtos informacijos apie atvežtą branduolinį kurą į Astrave statomą atominę elektrinę. Pokalbis įvyko mūsų ministro iniciatyva. „Dar kartą akcentavau, kad tarp-

tautinių institucijų rekomendacijos, susijusios su elektrinės saugumu, privalo būti įgyvendintos iki elektrinės darbo pradžios. Tad raginame Baltarusiją nekrauti branduolinio kuro, kol nebus įgyvendintos visos tarptautinių ekspertų pateiktos rekomendacijos. Sutarėme visais šiais klausimais nuolat konsultuotis“, – sakė L. Linkevičius. Lietuvos užsienio reikalų ministerija Baltarusijai taip pat išsiuntė notą, kurioje kaimyninė šalis raginama teikti pirmenybę saugai, o ne statybų grafikui ir nekelti grėsmės nei savo, nei kitų šalių gyventojams.

Parengė Jonas Baltakis

Trumpai

Pietų Korėja atsisakys vidaus degimo variklių

Pietų Korėjos valdžia šiais metais planuoja išleisti 700 elektra varomų taksi automobilių, kurie važinės vietiniais keliais: kompanijos gaus subsidijas tokiems automobiliams įsigyti (maždaug 14,9 tūkst. USD už kiekvieną automobilį). Tuo pat metu bus skiriamos subsidijos bet kokiai elektrinei transporto priemonei, nebūtinai pagamintai Pietų Korėjoje, įsigyti. Beje, šalyje vidutinis taksi automobilis per dieną nuvažiuoja 440 km.

Pietų Korėja gali tapti pirmąja Azijos šalimi, kuri ateityje visiškai atsisakys automobilių su vidaus degimo varikliais. Būtent tai šalyje žadėjo valdančioji demokratų partija „Toburo“ prieš rinkimus. Ji juos laimėjo ir gavo didžiąją daugumą parlamente, taigi gali priimti beveik bet kokius sprendimus.

Remiantis „Toburo“ partijos pažadais, 2050 m. Korėjos keliais nevažinės automobiliai su vidaus degimo varikliais. Ir iki 2029 m. šalyje neliks akmenų anglimi kūrenamų šiluminė elektrinių (dabar jos pagamina 40% energijos).

Pagal užsienio spaudą paruošė K. Kazlauskas

PAREMKITE SAVO LAIKRAŠTĮ!

Iki 2020 m. liepos 1 dienos galintiems ir norintiems paremti laikraščio „Černobylietis“ leidybą 1,2 procento iš 2019 metais sumokėto gyventojų pajamų mokesčio, pateikiame rekvizitus: Lietuvos judėjimo „Černobylis“ Prienų komitetas, organizacijos kodas – 170775450, adresas: Gegužės g. 5, Prienai, LT-59127. Būsime dėkingi už paramą.

Liepsnojantis 34-asis Černobylio pavasaris

34-asis tragiškojo Černobylio pavasaris pandemijos akivaizdoje, laikantis saugaus atstumo prie paminklinio akmens Pakruojio ligoninės kieme.

Černobylio avarijos padarinių likviduotojai pakruojietis – Stasys Kilčiauskas ir linkuvis Vladislavas Šurna.

Sekmadienį prie černobyliciu akmens suliepsnojo atminimo žvakelės, o Černobylio zonoje, kur prieš 34-erius metus sprogo atominė elektrinė, pleška miškas...

Aplinkosaugos specialistų teigimu, dėl gaisrų radiacijos fonas šešiolika kartų viršija įprastą lygį. Pakruojyje prie Černobylio aukų atminimo akmens ekstremalią situaciją sekmadienį priminė gūsingas vėjas, aplinkoje siautėjantis mirtinas užkratas ir karantino taisyklės.

Rajono černobyliciai 1986 metų balandžio 26-osios tragediją prisiminė saugodami save ir kitus. Prisiminė ne tik tuos, kurie po juoda Černobylio skara, bet ir negalių prispaustus avarijos pasekmių likviduotojus, kurių dauguma jau neišgali judėti toliau namų. Be to, pandemijos akivaizdoje nevalia žmonėms būriuotis. Taigi laikydamiesi socialinio atstumo negalime pateikti jokios ataskaitos.

Pakruojio černobyliciu draugijos pirmininko Vladislavo Šurnos žodžiais, balan-

džio dvidešimt šeštoji žmonijai paliko skaudžią žaizdą. Linkuvoje ošia černobyliciu ažuolynas. Gaila, šiandieną juo negali grožėtis nei buvęs visuomeninės organizacijos vadovas Juozas Dolombauskas, nei Vladas Strumila, nei Alvydas Rakauskas...

Katastrofos likviduotojų kovą ir kritusius joje simbolizuoja akmens papėdėje uždegtos žvakelės, skausmo pripildytos tulpių taurės...

– Neįsivaizdavau to baisumo, nepabuvęs prie Černobylio atominės elektrinės, – jaudinosi Stasys Kilčiauskas, vis degdamas vėjo gėsinamas atminimo liepsneles. – Visos bėdos išryškėjo, kai Antakalnyje medikai rėžė: „Žmogau, daug radiacijos gavęs.“

Radiacijos dozės jau neišmatuosi... Išvežti į Černobylio pragarą, vyrai purškė sienas, keitė tvoras, kasė, dengė stogus... Pakruojietis S. Kilčiauskas, kaip ir daugelis šio krašto didvyrių, keliavo į Joniškį, toliau – į Šiaulius, Latviją... Apsistojo Naujosios Račos (Novaja Rača) palapinių miestelyje. Paskui išskirstė į

darbus. Tempė vamzdžius, ardė metalą... Keturis kartus vežė prie elektrinės. Užkrėstos Naujosios Polesės (Novoje Poliesie) velėną vežė į karjerus... Kai iškrito pirmasis sniegas, keitėsi likviduotojų pamaina. Turėjo atvažiuoti medkirčiai. Dozimetrai įkyriai pipsendavo, ilgai tarnavo rodydami neteisingą radiacijos foną...

Ir V. Šurna, ir S. Kilčiauskas pagerbė išėjusius į anapilį. Aplankė prieš šešerius metus mirusio klovainiečio J. Dolombauskos kapą. Černobyliciu draugijos pirmininkas uždegė žvakelę bendražygių sodintame atminimo ažuolyne Linkuvoje...

Saugiu atstumu tylos minutei stabtelėjo černobylicio J. Dolombauskos našlė Janina, Vladislavo žmona Vida, Stasio bendramintė Nijolė...

34-asis Černobylio pavasaris nuvilnijo su vėju, atnešusiu iš tolimosios zonos degusių kvapą, sumišusį su visą Žemę apėmusiu nematomu užkratu...

Nijolė Padorienė

Prie akmens, žyminčio černobyliciu ažuolyną, sodintą 2006 m. Linkuvoje. Nijolės Padorienės nuotraukos

Tirs Lietuvos Černobylio katastrofos likviduotojų genomą

Vilniaus universiteto (VU) Medicinos fakulteto Biomedicinos mokslų instituto Žmogaus ir medicininės genetikos katedros mokslininkai, bendradarbiaudami su asociacija „Lietuvos judėjimas „Černobylis“, dalyvaus specialiaame projekte, kuriuo bus siekiama nustatyti Lietuvos černobyliciu genomo variacijos ypatybes adaptacinių evoliucijos mechanizmų kontekste.

Projekto „Adaptaciniai genetiniai mechanizmai – plataus masto Lietuvos Černobylio katastrofos likviduotojų viso genomo tyrimas“ vadovė dr. Laima Ambrozaitytė teigia, kad tyrimas leis geriau suprasti įvairius procesus ir padės rasti atsakymus į kasdien kylančius klausimus.

„Patogeninių variantų paveldėjimas, dažnis ir pasiskirstymas populiacijoje, pa-

naudojant populiacinės genetikos strategijas ir metodus, yra pagrindiniai veiksniai siekiant (iš)tirti retų ir dažnų genomo variantų genetinę architektūrą ir genomo raišką, taigi ir svarbą žmogaus sveikatai“, – sako projekto vadovė.

Prie projekto įgyvendinimo prisidės ir kiti VU Medicinos fakulteto mokslininkai: dr. Ingrida Domarkienė, dr. Aušra Matulevičienė, dokt.

Gabrielė Žukauskaitė, prof. habil. dr. Vaidutis Kučinskas.

Šis projektas reikšmingas todėl, kad iki šiol vis dar mažai tirti aukštas jonizuojančiosios spinduliuotės dozės gavusių asmenų genomai didelės skiriamosios gebos lygmeniu. Pritaikius naujos kartos biotechnologijas ir analizės metodus atsiveria galimybė pirmą kartą šios unikalių tiriamųjų grupės geno-

mus ištirti molekulinio lygmeniu. Naujas, gilesnis genomo analizės lygmuo leistų nustatyti naujus ir padėtų geriau suprasti jau žinomus mikroevoliucijos (adaptacijos) procesų mechanizmus. Gauti rezultatai turės didelę reikšmę fundamentaliems populiacijų ir evoliucinės genomikos tyrimams, asmeninės ir prevencinės medicinos plėtrai.

Nukelta į 6 psl.

Susitikimas po 30 metų

Susitikimo dalyviai. Iš kairės: Adolfas Imbrasas, Juozas Kavaliauskas, Vilijandas Vrubliauskas, Algis Četrasauskas, Kęstutis Kazlauskas ir Audrius Palionis.

Šių metų sausio 26 dieną Prienų „Popierinės“ partyje, įsikūrusioje buvusioje greičiausiai XVII a. įkurtoje popieriaus dirbtuvėje* ir malūne, įvyko Lietuvos judėjimo „Černobyliis“ steigiamojo susirinkimo išrinktos koordinacinės tarybos narių susitikimas. Dalis susirinkusiųjų buvo nesimatę apie 25 metus.

1990 m. kovo 10 d. Kauno medicinos instituto aktų salėje įvyko Lietuvos judėjimo „Černobyliis“ steigiamasis susirinkimas. Tada ir buvo išrinkta 16 žmonių koordinacinė taryba, kuri turėjo užsiimti medicininių bei socialinių garantijų užtikrinimu Lietuvos žmonėms, dalyvavusiems likviduojant Černobylio AE avarijos padarinius. Nuo steigiamojo susirinkimo dienos keturių koordinacinės tarybos narių daugiau nebematėme. Likusieji dvylika narių pirmuosius penkerius metus aktyviai dalyvavo judėjimo veikloje ir paklojo pamatus vėlesnei judėjimo veiklai.

Pradėję ieškoti likusiųjų koordinacinės tarybos narių,

iš dvylikos radome devynis. Trys – vilnietis Robertas Mockapetris, kauniečiai Aurelija Nesterovienė ir Gražvydas Juodelis – jau buvo iškeliavę anapilin. Su likusiais devyniais ilgai derinome susitikimo susitikimo laiką, kurį kartą teko ir keisti, kol galiausiai susirinkome šešiese.

Pripažinome, kad, kaip pirmam kartui, po tiek metų du trečdaliai narių visai – pa-

dorus rezultatas. Susitikus kalbos užteko – domėjomės, kaip sekasi atitolus nuo judėjimo reikalų, kaip klostosi toliau gyvenimas, kaip darbai ir kita.

Pasimaudę partyje, išsikėpę šašlykus ir pabendraavę, išsiskirstėme sutarę vasarą pamėginti vėl susitikti. Kas žino, galbūt pavyks ir visam devynetui susirinti.

Kęstutis Kazlauskas

Visi prie „Popierinės“ krioklio. Kęstučio Kazlausko nuotr.

mini: „(...) 1701 m. pro Prienus žygiuojanti Karolio XII vadovaujama švedų kariuomenė sugriovė Butlerių pilį (...) ir sudegino popieriaus malūną MOLEDINUM PAPYRUM“. XVIII a. gale šis fabrikas buvo atstatytas ar gal naujai įkurtas. Apie 1785 m. kunigaikštis Sapiega atsikvietė popieriaus gaminimo specialistą meistrą G. Thierbachą, kuris sukūrė vieną didžiausių popieriaus gaminimo įmonių Lietuvoje. Gaminimo technika buvo dar buvo primityvi: popieriaus masė buvo pilstoma ir presuojama ran-

kinu būdu, išspaudžiamas vandens ženklas su Sapiegų herbu ir įrašu PRENY G. THIERBACH. Drubengio žiotyse Thierbachas įruošė skudurų pūdyklą. (B. Kvilyš. Mūsų Lietuva. T. 3. Boston: Lietuvių enciklopedijos leidykla, 1966, p. 235–236)

Mirus Prienų seniūnui Mykolui Butleriui, 1777 m. Stanislovas Augustas Prienų seniūniją atidavė 50-čiai metų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės artillerijos generolui Kazimierui Sapiegai.

Tirs Lietuvos Černobylio katastrofos likviduotojų genomą

Vilkaviškio černobyliciai taip pat dalyvavo genomo tyrimo projekte.

Atkelta iš 5 psl.

„Išgyvenamumas ir išlikimas yra neatsiejami nuo prisitaikymo prie aplinkos – adaptacijos. Turime unikalią progą tirti genomą ir ieškoti adaptaciją lemiančių savybių ypatingoje imtyje – Lietuvos Černobylio likviduotojų grupėje, kuri išgyveno ekstremalias sąlygas. Labai džiaugiamės sulaukę aktyvaus černobylicių išitraukimo ir esame jiems labai dėkingi“, – sako projekto dalyvė dr. I. Domarkienė.

Pasak mokslininkų, tokie tyrimai padeda suprasti ryšius tarp evoliucinės atrankos ir ligų, surasti priežastis, dėl kurių kiekvieno žmogaus ir populiacijos polinkis sirgti tam tikromis ligomis, išgyvenamumas ir ilgaamžiškumas yra skirtingi.

Finansavimą projektui „Adaptaciniai genetiniai mechanizmai – plataus masto Lietuvos Černobylio katastrofos likviduotojų viso genomo tyrimas“ skyrė Lietuvos mokslo taryba (LMTLT), sutarties Nr. S-MIP-20-35.

Naujasis seniūnas stengėsi Prienus paversti žymesniu kunigaikštystės miestu. Generolo pastangomis 1785 m. rugpjūčio 6 d. Stanislovas Augustas Prienų miestui suteikė privilegiją.

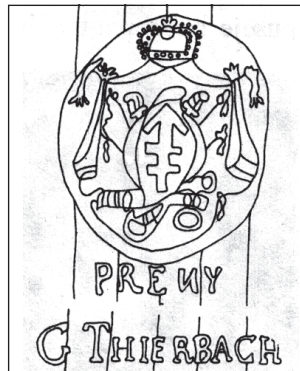
G. C. Tyrbachas (daugelio popieriaus dirbtuvių Lietuvoje steigėjas – red.) pasiūlė Sapiegai įsteigti Prienuose popieriaus dirbtuvę. Dirbtuvę įrengti ir joje gaminti popierių G. C. Tyrbachas pavedė Johanui C. Tyrbachui (broliui ar sūnui?). Dirbtuvė buvo pastatyta apie 1786 m. 2,5 km nuo tuometinio miesto centro (pašto), Nemunu aukšty, Drubingės vietovėje, netoli to paties vardo upelio žiočių. Viena, kur stovėjo ši dirbtuvė, ir šiandien žmonių vadinama Papierne.

Prienų dirbtuvėje buvo taip pat gaminamas labai geros rūšies plonas rašomasis popierius (formatas 40 x 50 cm)...

Prienų popieriaus dirbtuvė buvo viena didžiausių ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje. 1823 m. joje veikė 22 įvairios mašinos skudurams draskyti, popieriaus masei

grūsti bei maišyti ir popieriui slėgti. Dirbtuvei vadovavo popieriaus meistras Adomas Pilta. Joje dirbo 10 popieriaus pameistrių (per metus buvo pagaminama iki 750 000 lapų popieriaus – red.).

Patikrinus Kauno magistrato 1780–1800 m. knygas, nustatyta, kad 1788–1792 m. Kaune buvo naudojamas Prienų dirbtuvėje pagamintas popierius. (E. Laucevičius. Popierius Lietuvoje: XV–XVIII a. Vilnius: Mokslo, 1967, p. 76–77.)

Vienas iš Prienų popieriaus vandens ženklų.

* Apie 1,5 km į rytus nuo Prienų, Drubengio (Drubingos) upelio žiotyse, stovi senas malūnas, turįs garbingą istoriją. Šioje vietoje ilgai buvo Prienų popieriaus fabrikas. Apie jį daugiau žinių suteikia Pr. Juozapavičius (Prienų „Popiernia“. *Mokslas ir gyvenimas*, 1964, nr. 11). Drubengis – nedidelis upelis, bet senovėj buvęs vandeningas, sraunus ir žuvingas. Kada šioje vietoje buvo įkurtas popieriaus fabrikas, žinių trūksta. Bet Marijampolės vienuolyne kronikininkas Mykolas Pieteris (1763–1852) savo raštuose

Černobyliečių Trijų Karalių šventė

Raseinių rajono meras taip pat tarė žodį, palinkėdamas sveikatos, ištvermės, sėkmės visur ir visada.

Po pasisakymų trys karaliai pranešė, kad iniciatyvinė Raseinių rajono černobylių grupė „Radiacija“ nori pradėti programėlę karaliaus ir princesės bei princo šoku iš Brėmeno muzikantų repertuaro. Šventei išibėgėjus, „Radiacija“ buvo vis kviečiama į sceną, tad grupė gražiomis dainomis linksmo šventės dalyvius. Prie vaišių stalo irgi nebuvo liūdna. A. Ulvidienė linksmo klausimais ir atsakymais, dalijo linkėjimų atvirutes. O kai užgrojo kapela, sudaryta iš T. Budriko, J. Čiapulio ir N. Pabarčienės, nė vieno neliko sėdinčio – visi šoko ir dainavo.

O kad buvo linksma, turime padėkoti už paramą visiems, kurie prisidėjo prie mūsų šventės: Raseinių rajono merui A. Bautroniui, Ro-

maldui Zubičiai ir IĮ „Vasiukai“ direktoriui Giedriui Rudžianskui. Svečiai išsiskirstė gerai nusiteikę ir linksmi, ža-

dėdami kitais metais vėl susitikti.

LJČ Raseinių r. komiteto pirmininkas P. Rumševičius

Šių metų sausio 11 dieną įvyko černobylių ir jų šeimų narių susitikimas, skirtas Trijų Karalių dienai. Renginys vyko Požėčių bendruomenės salėje ir vadinosi „Požėčių Trijų Karalių karalystė“. Joje šeiminkavo karaliai, karalienės, princesės, princai, šefai ir kiti personažai, kurie priiminėjo svečius ir sodino už stalo. Atvyko Raseinių rajono savivaldybės meras Andrius Bautronis, Pakruojo, Kelmės ir Raseinių rajonų černobyliciai su šeimomis bei kiti svečiai.

Visiems susirinkus, Raseinių rajono černobylių pirmininkas Povilas Rumševičius pasveikino svečius su švente, palinkėjo geros sveikatos visus metus ir nepamiršti susitikti kitamet, nes kiekvienais metais susiburti per Tris Karalius yra mūsų tradicija.

...Ir Vilkaviškio černobylicių Užgavėnės

Virgilijaus Matulevičiaus nuotr.

Trampas ir koronavirusas JAV

Donaldo Trampo karikatūra, anonsuojanti 2020 03 09 žurnalo „The New Yorker“ (Niujorkietis) numerį, pavadinta „Kontroliuojama“. Tai nuoroda į vasario 24 dienos Baltųjų rūmų vadovo tvitą: „Koronavirusas Jungtinėse Amerikos Valstijose beveik visiškai kontroliuojamas. Mes palaikome ryšius su visomis susijusiomis šalimis. JAV ligų kontrolės ir prevencijos centrai ir Pasaulio sveikatos organizacija dirba uoliai ir labai protingai. Akcijų birža, mano manymu, jau pradeda atrodyti labai gerai!“

Viršelio iliustracijos pasirinkimą redakcija susiejo su nepakankamai įtikinamais Amerikos prezidento pareiškimais apie infekcijos valdymą, kai tuo tarpu profilinės Jungtinių Valstijų medicinos institucijos pranešinėjo apie naujus užsikrėtimo atvejus, taip pat ir apie vieną užsikrėtimą, nesusijusį su kelione į užsienį.

Primename, kad nuo vasario 28 d. JAV buvo užregistruota 60 naujo naujo ko-

ronaviruso tipo, vadinamo COVID-19, atveju.

„Under Control“. Brajano Stauferio (Brian Stauffer) iliustracija.

Naujas skandalas JAV: naujas Trampo pramuštas dugnas!

Donaldas Trampas pareiškė, kad vartoja hidroksichlorochiną (preparatą prieš maliariją „Plakvenil“) profilaktikai nuo koronaviruso.

Kelios pastabos:

Niekas negali patikrinti, ar jis iš tikrųjų jį vartoja. Todėl,

žinant Trampą, jis gali meluoti, tačiau tikslas aiškus ir jis pasiekiamas bet koku atveju – tai vaisto reklama.

Šio vaisto gydymasis ir prevencinis poveikis nėra patvirtintas. Be to, ir tai labai svarbu, vaistas sukelia šalutinių poveikių daugelio kategorijų pacientų. Todėl jis yra pavojingas ir labai dažnai – mirtinas.

Vaistą gaminanti kompanija yra Trampo rinkiminės kampanijos rėmėja. Todėl ji labai suinteresuota tokia reklama, o turint galvoje kelias dešimtis milijonų Trampo fanatikų ir simpatikų, galima tikėtis, kad jie šitą Trampo reklamą supras kaip tiesioginę nuorodą pirkti ir vartoti.

Kaip visada pas Trampą: pinigai – viskas, žmonių gyvybės – niekas.

Beje, konservatyvus dienraštis *New York Times* (Niujorko laikas) aptiko, kad Trampas turi nedidelį prancūzų kompanijos „Sanofi“, gaminančios „Plakvenilą“, akcijų paketą.

Černobylietis

Redaktorius – Kęstutis KAZLAUSKAS

Redakcijos adresas: Gegužės g. 5, Prienai, LT-59127

Telefonas +370 670 14033, tel./faksas: +370 684 94470

El.paštas – chernobyl.prienai@gmail.com

Rankraščiai neregistruojami ir negražinami. Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomone.

SL 181 / ISSN 1648-9128
Rinko ir maketavo
Vilijus „Nemuno šilas“
Spausdino UAB „Ignalinos
spaustuvė“, Laisvės g. 71,
LT-30122, Ignalina
Tiražas 500 egz.